

Dosarul nr. 2ra-1138/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. A. Negru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Sîrbu, V. Sîrbu, A. Pahopol)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Svetlana Buneeva

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei Naționale de Asigurări Sociale în Medicină împotriva Svetlanei Buneeva cu privire la încasarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a majorării de întârziere

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul declarat de către Svetlana Buneeva a fost respins și menținută hotărârea din 1 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, prin care acțiunea a fost admisă integral

constată:

La 14 decembrie 2016, prin intermediul Oficiului Poștal, Compania Națională de Asigurări Sociale în Medicină a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Buneeva cu privire la încasarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a majorării de întârziere.

A menționat că asigurarea obligatorie de asistență medicală este obligatorie tuturor, astfel că pentru obținerea statutului de persoană asigurată nu se semnează contractul de asigurare și nu se negociază condițiile de asigurare, persoana devine asigurată prin efectul legii, la momentul executării obligației de achitare a primei de asigurare.

A indicat că achitarea primei de asigurare este obligatorie prim prisma art. 5 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998, cu modificările și completările ulterioare. Asigurarea obligatorie de asistență medicală impune un raport administrativ între asigurător (CNAM) și asigurat (plătitorul primei de asigurare). Neexecutarea obligației de achitare a primei de asigurare în termen, atrage după sine aplicarea sancțiunilor pecuniare față de persoana care nu și-a onorat obligația.

A notat că Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, în temeiul art. 17 lit. a) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, cu modificările și completările ulterioare, efectuează evidența și controlul corectitudinii calculării și virării în termen la contul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de sumă fixă, precum și încasarea penalităților și aplicarea sancțiunilor financiare.

Iar în conformitate cu prevederile Regulamentului privind controlul achitării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în suma fixă și anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea unor acte normative nr. 1015 din 5 septembrie 2006, Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină este în drept să identifice fondatorii de întreprinderi individuale care se eschivează de la plata primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, cu excepția pensionarilor și persoanelor cu dizabilități și să intenteze acțiuni în instanța de judecată competentă pentru încasarea sumei debitoare.

A susținut că potrivit informației plasate pe site-ul oficial al ÎS „Camera Înregistrării de Stat a RM”, www.webinfo.cis.gov.md, Svetlana Buneeva, este fondator al ÎI „Buneev Svetlana”, cu sediul în mun. XXXXX str. XXXXX ap. X, și prin urmare, în conformitate cu pct. 1 al Anexei nr. 2 la Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, cu completările și modificările ulterioare, se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual.

Cu referire la prevederile art. 22 alin. (1) din Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a evidențiat că persoanele atribuite la categoria sus-menționată au obligația să achite integral prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii fondurilor de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anul respectiv.

Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2014 nr. 330 din 23 decembrie 2013, a intrat în vigoare la 17 ianuarie 2014, și prin urmare, termenul de achitare a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anul 2014 a fost până la 17 aprilie 2014 inclusiv.

A explicat că prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2014, calculată în sumă fixă în valoare absolută, conform art. 4 alin. (2) din Legea nr. 330 din 23 decembrie 2013, constituie suma de 4056 de lei.

Iar Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2015, nr. 74 din 12 aprilie 2015, a intrat în vigoare la 28 aprilie 2015 și prin urmare, termenul de achitare a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anul 2015 a fost până la 28 iulie 2015 inclusiv.

Prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2015, calculată în sumă fixă în valoare absolută, conform art. 4 alin. (3) din Legea nr. 74 din 12 aprilie 2015, constituie suma de 4056 de lei.

A specificat că conform Ordinului Companiei Naționale de Asigurări Sociale în Medicină privind fondurile provizorii ale asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2016, nr. 661-A din 23 decembrie 2015, prima de asigurare obligatorie de asistență

medicală pentru anul 2016, calculată în sumă fixă în valoare absolută, constituie suma de 4056 de lei, care urma să fie achitată până la data de 31 martie a anului de gestiune, termen stabilit în conformitate cu art. 22 alin. (1) din Legea nr. 1593 (redacția Legii 1593-XV din 26 decembrie 2002 modificată prin Legea nr. 243 din 29 decembrie 2015 și publicată în Monitorul Oficial nr. 1 din 6 ianuarie 2016).

Conform datelor din Sistemul Informațional „Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală”, înregistrat cu nr. 0000074 - 001 din 20 august 2013, în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, pe parcursul anilor 2014, 2015, 2016, Svetlana Buneeva fondator al ÎI „Buneev Svetlana” nu și-a onorat obligația prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit.

Astfel că potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei majorări de întârziere în proporție de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Iar conform art. 17 alin. (4) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, termenul de prescripție extinctiv pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente acestora este de 3 ani,

La data de 14 septembrie 2016, Compania Națională de Asigurări Sociale în Medicină a expediat în adresa Svetlanei Buneeva, fondator al ÎI „Buneev Svetlana” înștiințarea nr. 02-01/13-2836, cu solicitarea achitării datoriei pentru anii 2014, 2015, 2016, însă deși înștiințarea a fost recepționată de Svetlana Buneeva, datoriile nu au fost achitate.

A remarcat că Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări Sociale a stabilit că Svetlana Buneeva, fondator al ÎI „Buneev Svetlana” a înregistrat pentru anii 2014, 2015, 2016, următoarele datorii față de fondul asigurării obligatorii de asistență medicală:

- pentru anul 2014, suma de 4056 de lei cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în valoare absolută, calculată conform art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2014 nr. 330 din 23 decembrie 2014, în vigoare la 17 ianuarie 2014, precum și suma de 1046,45 de lei cu titlu de penalitate calculată pentru perioada care începe după scadența perioadei de achitare a primei de AOAM, începând cu data de 18 aprilie 2014 și până la sfârșitul anului de gestiune 31 decembrie 2014.

- pentru anul 2015, suma de 4056 de lei cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în valoare absolută, calculată conform art. 4 alin. (3) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2015 nr. 74 din 12 aprilie 2015, în vigoare la 28 aprilie 2015 și suma de 632,74 de lei cu titlu de penalitate calculată pentru perioada care începe după scadența perioadei de achitare a primei de AOAM, începând cu data de 29 iulie 2015 până la sfârșitul anului de gestiune 31 decembrie 2015.

- pentru anul 2016, suma de 4056 de lei cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă în valoare absolută, calculată conform Ordinului Companiei Naționale de Asigurări Sociale în Medicină privind fondurile provizorii ale

asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2016, nr. 661-A din 23 decembrie 2015, precum și suma de 1014 de lei cu titlu de penalitate calculată pentru perioada care începe după scadența perioadei de achitare a primei de AOAM, începând cu data de 1 aprilie 2016 până la data expedierii cererii de chemare în judecată 6 decembrie 2016.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 38 alin. (1), 57 alin. (1), 85 alin. (1) lit. o), 166-167 CPC, art. 512, 514, 572-592 Cod civil, art. 22 alin. (1), 30 alin. (1) din Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, pct. 1 lit. b) din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002, art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență socială medicală pe anul 2014 nr. 330 din 23 decembrie 2013, art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2015 nr. 74 din 12 aprilie 2015, Ordinul Companiei Naționale de Asigurări Sociale în Medicină privind fondurile provizorii ale asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2016, nr. 661-A din 23 decembrie 2015 și publicat în Monitorul Oficial nr. 361-369 din 31 decembrie 2015.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Svetlana Buneeva, fondator al ÎI „Buneev Svetlana”, în folosul Companiei Naționale de Asigurări Sociale în Medicină a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anii 2014, 2015, 2016 în sumă de 12168 de lei precum și a majorării de întârziere în sumă de 2692,74 de lei.

Prin hotărârea din 1 martie 207 a Judecătoria Chișinău sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă integral.

Au fost încasate de la Svetlana Buneeva în folosul Companiei Naționale de Asigurări Sociale în Medicină prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anii 2014, 2015, 2016 în sumă de 12168 de lei, precum și majorarea de întârziere în sumă de 2692,74 de lei.

A fost încasată de la Svetlana Buneeva în beneficiul bugetului de stat suma de 445,82 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Svetlana Buneeva și menținută hotărârea din 1 martie 207 a Judecătoria Chișinău sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat justă concluzia primei instanțe cu privire la încasarea din contul Svetlanei Buneeva în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări Sociale în Medicină a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime totală de 12168 de lei, din considerentul că prin înscrierile cauzei se confirmă cert că Svetlana Buneeva nu și-a onorat obligația de achitare a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală.

A mai conchis instanța de apel că reieșind din faptul că Svetlana Buneeva nu și-a executat în termen obligația de plată a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pe anii 2014, 2015, 2016, în condițiile care legea stabilește o majorare de întârziere în proporție de 0,1 % din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere, a apreciat ca fiind întemeiată pretenția Companiei Naționale de Asigurări Sociale în Medicină privind încasarea de la Svetlana Buneeva a majorării de întârziere în cuantum de 2692,74 de lei.

La 12 aprilie 2019, Svetlana Buneeva a declarat recurs împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului,

casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ca ilegale și neîntemeiate.

A menționat că întreprinderea fondată ÎI „Buneev Svetlana”, nu a fost luată la evidență de Serviciul Fiscal, nici de asistența socială și nici de Compania Națională de Asigurări în Medicină, totodată întreprinderea nefiind activă nicio zi, ea nu are obligația de a achita polița medicală, or, aceasta nu se încadrează efectiv și real în anexa nr. 2 din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Mai mult că ÎI „Buneev Svetlana” a fost radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice la data de 3 iulie 2017, iar Agenția Servicii Publice care este organul abilitat de înregistrare/radiere a persoanelor juridice nu putea să radieze entitatea în cauză, odată ce ar fi existat o datorie/restanță față de o instituție publică.

A explicat că nu a beneficiat de asistența medicală în baza poliței de asigurare și că toate adresările către medici, precum și internarea în instituțiile medicale au avut loc contra cost, prin urmare, nu a profitat de beneficiile poliței de asigurare pe care trebuie să o achite.

La fel, a considerat că Compania Națională de Asigurări Sociale în Medicină manifestă o atitudine abuzivă în comparație cu ea, or, nu s-a demonstrat în ce temei Compania Națională de Asigurări în Medicină a decis să urmărească pretinsa datorie de la ea.

A evidențiat că nici din materialele cauzei nu rezultă că dânsa ar avea datorii față de Compania Națională de Asigurări Sociale în Medicină, or, extrasul din contul personal de la Compania Națională de Asigurări Sociale în Medicină a ÎI „Buneev Svetlana” nu conține datorii la această capitol.

A mai specificat și faptul că fondatorul ÎI „Buneev Svetlana” nu a fost atrasă la răspundere contravențională, astfel, vinovăția ei nu a fost stabilită. Prin urmare, în lipsa aplicării sancțiunii contravenționale pentru neachitarea primei pentru asistența medicală, a considerat că nu poate fi obligată să achite polița medicală.

Cu toate acestea, instanțele de judecată ierarhic inferioare au neglijat prevederile respective și au soluționat greșit cauza, cu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 15 ianuarie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 117), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Svetlana Buneeva, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Svetlana Buneeva, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenței cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Svetlana Buneeva urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Svetlana Buneeva împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari